

نگاه سوم

یک پارک به مثابه یک رسانه

امیر پورتوآقانیان - در کار رسانه، ما یک مربع طلایی را تعریف می کنیم که یک ضلع آن، ایده و سوژه است و یک ضلع آن، هدف و ضلع سوم نیز مخاطب است و ضلع آخر نیز رسانه، در ذهن خلاق، که نگاه کنجکاو نیز دارد سوژه متولد می شود. با تولد سوژه به هدف می رسم که مقصود ما از پرداخت این ایده، چیست؟ آیا می خواهیم نقد کنیم؟ می خواهیم تبلیغ کنیم؟ می خواهیم به چالش بکشیم؟ می خواهیم آرامش ایجاد کنیم و....با تعین هدف، متناسب با آن رسانه را انتخاب می کنیم که رسم الخط و زبان شناخته شده ای دارد. انتخاب رسانه، مارا با انتخاب جامعه هدف و مخاطبان گره می زند و نتیجه، بارور شدن آن ایده است در گستره جامعه مخاطب.
خب به پارک موضوعی میناتور، از این زاویه هم می شود نگاه کرد. من تولد این ایده را نتیجه خلاقیت و آینده نگری و فردشناسی متولیان می دانم. هدف را هم در چند سطح می بینم؛ ایجاد یک پارک موضوعی برای یک منطقه، پارکی برای تامل و اندیشیدن فراتر از تفریح، یک پارک برای آشنا کردن مردم با نماد هایی از ایران، یک پارک هوشمند و هدفمند برای رونق ایران گردی و....در هر سطح که به موضوع نگاه کنیم، اقدامی قابل احترام است و چون سطح، بالاتر می رود، این احترام هم مضاعف تر می شود تا جایی که وقتی نگاه، ملی می شود، احترام را هم باید در تراز ملی تعریف کرد. من مثل خیلی از مردم، پارک کم ندیده ام اما با مطالعه، معتقدم شما هم مثل من پارکی چنین یا نمونه منحصر به فرد دیده اید و یا شمار پارک هایی از این دست که دیده اید به شمار انگشتان یک دست هم نمی رسد حال آنکه ما به برشور های حقیقی از این دست نیاز مبرم داریم. ما با ساختن «سایت پارک» هایی از این دست می توانیم نگاه ملی را توسعه دهیم. می توانیم به خیزش جنبه گردشگری از شرق، کمک کنیم. می توانیم پارک را به مثابه یک رسانه اثر گذار ببینیم و با جامعه مخاطب، ارتباط عملی برقرار کنیم. می توانیم با کوچک سازی جغرافیای تاریخی و گردشگری در یک فضای محدود، آنان را به سمت جغرافیای بزرگ هدایت کنیم.
من پارک مینیاتوری را ایده ای خلافانه میبینم که با هدف معرفی جاذبه های ایران و رونق گردشگری، در قالب رسانه ای فیزیکی، خاموش اما گویا که با زبان غیر مستقیم سخن می کند و با جامعه مخاطب عام، هم به لحاظ سنی و هم به لحاظ تحصیلی، ارتباط برقرار می کند پس میناتور را نباید در شمار دیگر پارک ها دید بلکه ویژه باید توجه داشت که میناتور، یک پارک است به مثابه یک رسانه ملی، چنین هم باید در برنامه ریزی ها بدان توجه شود....

تخت جمشید و سریر قدرت

تخت جمشید... پرسپولیس.... و میراثی که مانده است.... یک قلعه از تاریخ است که خشت به خشت روی هم چیده شده تا در هزاره های بعد هم یادمان بماند، ریشه در کجا داریم. ما کشوری هستیم که تاریخ به احترام نام ما برمی خیزد. ما امضا های ماندگار در زمین داریم که تخت جمشید یکی از آنان است. این را باید به فرزندان مان هم بگوئیم و تاریخ را برای شان بنویسیم و بخوانیم تا بدانند. ایران را با هیچ کشوری نباید مقایسه کرد به ویژه کشورهایی که پیشینه ای چند صد ساله و حتی کمتر از یک قرن دارد. باید به فرزندان مان بگوئیم ما ایرانی هستیم. ریشه در تاریخ داریم و سرشاخه هامان در جهان امروز به بار می نشیند.... تخت جمشید.... پارسه.... پرسپولیس....و نمادی که در پارک مینیاتوری چشم ها را می نوازد....

شهر بدون فضای سبز

شهر نیست

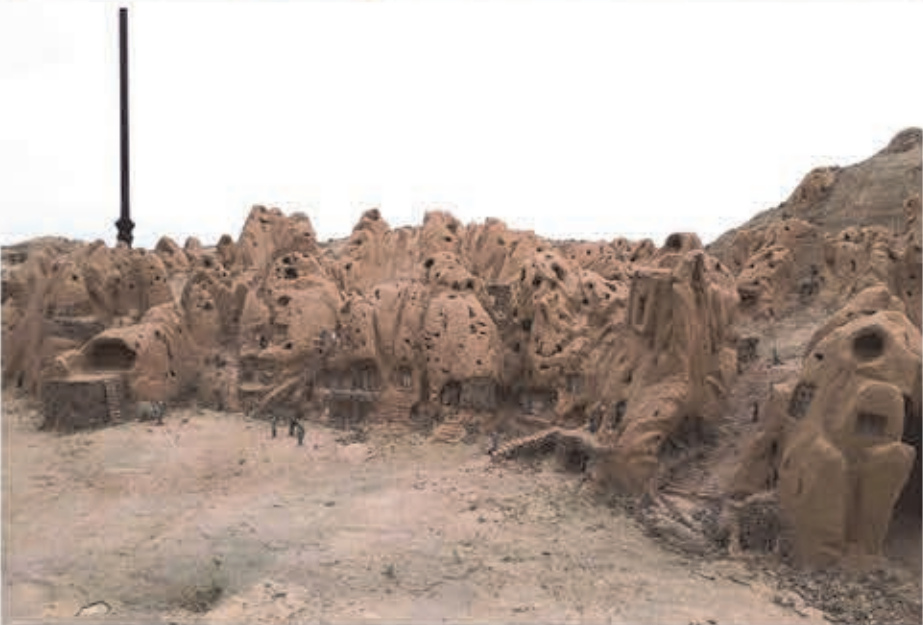
شهر ها به عنوان کانون های تمرکز، فعالیت و زندگی انسان ها برای اینکه بتوانند پایداری خود را تضمین کنند چاره ای جز پذیرش ساختار و کارکردی متأثر از سیستم های طبیعی اعم از آبی یا خشکی که برای استفاده تفرجگاهی کنار گذاشته می شود. یک تفرجگاه می تواند طیف گسترده ای از سیماهای طبیعی را از یک جویبار ساده تا یک غار که در عمق زمین قرار دارد، در برگیرد. این سیمای طبیعی می تواند توسط انسان دگرگون یا اصلاح شده باشد. معیار هایی نظیر نوع درختان، جنگل ها، توپوگرافی و جذابیت طبیعی از تجربه معیار های قابل ذکر در این زمینه اند.

تفریح از نظر اقتصاد عبارت است از هر گونه فعالیت یا عدم فعالیت که با قصد قبلی و با میل و رغبت در اوقات فراغت انجام گیرد. تفریح یک تجربه احساسی و لذت بخش است که با تمایل افراد در هنگام فراغت به آنها دست می دهد.

به عبارت دیگر هنگامی که کوچک ترین احساسی از اجبار در فعالیت ها یا عدم فعالیت در زمان فراغت وجود نداشته باشد، به طور قطع می توان این حالت را تفریح نامید. تفرح شامل کلیه تفریحاتی است که در خارج از محیط های بسته و محدود انجام می گیرد، تفرح در محیط های باز به فضا و منابع نیاز دارد. از مناسب ترین منابعی که می توانند کیفیت تفرح را بالا ببرند، می توان منابع طبیعی و کمتر تغییر یافته را نام برد که هنوز جنبه های زیبایی شناسی خود را حفظ کرده اند.

مفهوم واژه پارک

اغلب آنچه از تفرجگاه های معمولی، تصور می شود این است

کننده، توجه عمیق به فضاهای شهری بر اساس شاخص های موضوعی هنر، فرهنگ، دانش، اقتصاد، تاریخ و بناهای زیبایی شناسانه و معماری است و در بخش و حوزه ایجاد منظر و مزایا و مکان های عمومی شهری توجه به مکان ها بر اساس معیارها و عناصر موضوعی می تواند منطقی از توجه برنامه ریزان به محیط زیست، دانش، فرهنگ و هنر باشد و پارکهای مینیاتوری از مصداق این است.

گشتی در پارک مینیاتوری

وارد پارک مینیاتوری می شوم فضای پارک گرچه به لحاظ فضای سبز وجه اشتراکی با همه پارک ها دارد اما چهره افرادی که در پارک تردد می کنند و آنچه از گفتگوهای آنان با یکدیگر بر می آید نشان دهنده تفاوت های اساسی میان این پارک با پارک های دیگر است کمی که جلوتر می روم کم کم این تفاوت ها خود را نمایان می کند در گوشه ای پارک فضای مناسبی برای بازی کودکان ایجاد شده است مسیر رالی ماشین های اسباب بازی مورد توجه خاص کودکان است کمی آنطرف تر تقریباً در مرکز پارک ساختمان «تراس تماشا» به ارتفاع ۱۵- ۱۴ متر طراحی شده که تلفیق سنت و معماری جدید ویزگی خاصی به آن داده است این ساختمان چشم اندازی بی نظیر و زیبا از تمامی قسمت های پارک به ارائه می کند دوربین های شکاری مخصوص هم در این مکان تعبیه شده که امکان دید مناسب و رصد جای جای پارک را برای بازدید کنندگان ایجاد کرده است

زیبایی آفرینی....

زیبت محیط های شهری و مطلوبیت آن برای زیست، مدیون زیبایی آفرینی فضای سبز در اشکال متنوع است نکته قابل توجه در پارک مینیاتوری مشهد بهره گیری از انواع گونه های گیاهی و تزئینی است که فضای پارک را به طرز معجزه آسایی دلنشین کرده است یک دریاچه مصنوعی ۲ هزار متری

نیز به عنوان نگینی بر این انگشت زیبا خودنمایی می کند. **ایران کوچک در بوستان بزرگ**

در دیگر سوی پارک مینیاتوری مشهد که در غرب این شهر و در منطقه الهیه واقع شده است المان هایی از آر امگاه فردوسی، آر امگاه عطار نیشابوری، ساختمان منحصر بفرد، راه آهن مشهد، آثار باستانی تخت جمشید، پل خواجه، سد کارون، باغ شاهزاده ماهان، روستای دیدنی کندوان و فرودگاه شهید هاشمی نژاد مشهد ساخته شده که بازدید کنندگان را به جای جای ایران پهنآور می برد گرچه ساخت المان های تاریخی و فرهنگی در این پارک هنوز به پایان نرسیده و به گفته مسئولان قرار است ۵۸ اثر دیدنی شهرهای ایران در اینجا به نمایش گذاشته شود اما همین خبر المان تاریخی و فرهنگی جذابیت بسیاری ایجاد کرده است. مهرداد آسیایی مرد ۴۵ ساله ای است که به همراه همسر و دو فرزندش به پارک مینیاتوری الهیه آمده است او می گوید: ما ساکن بلوار کلاهدوز هستیم و این اولین بار است که به این پارک می آیم در واقع قبل از آن از وجود چنین پارک فوق العاده ای در مشهد بی اطلاع بودیم وی می افزاید: برایم خیلی جالب بود با وجود آنکه برای رفتن به هر یک در پارک های مشهد با مشکل کمبود جای برای پارک خودرو مواجه می شدیم در اینجا نه از ترافیک خبری هست و نه از کمبود جای پارک خودرو، به راحتی به این محل رسیدیم و خیلی راحت تر جای پارک خودرو پیدا کردیم. او در ادامه می گوید: فضای بسیار خوبی در اینجا وجود دارد بخصوص که هوا هم نسبت به نقاط دیگر شهر بسیار تمیز است المان های تاریخی هم کار بسیار جالب و دیدنی است و فضای سبز خیلی شیک و جذابی دارد وی می افزاید: تا به حال چنین طراحی هایی در پارک ها ندیده بودم اما به نظر می رسد باید در جهت معرفی این پارک به مردم و به خصوص به زائران و مسافران تلاش بیشتری صورت گیرد. به زهر ا میرشاهی یکی دیگر از حاضران در پارک می

گوید: من از طریق دوستانم از دانشگاه از وجود این پارک مطلع شدم اما فکر نمی کردم اینقدر خوب باشد وی می افزاید: البته به دلیل تازه تأسیس بودن پارک درختها هنوز قد کشیده اند اما به نظر من در آینده فضای بسیار مرغی در این پارک خواهیم داشت او در ادامه می گوید: المان های تاریخی و فرهنگی بسیار جالب بود و من فکر می کنم هر کسی را که در مشهد زندگی می کند و یا به این شهر سفر می کند لازم است حداقل یک بار این پارک را ببیند.

۲۸ میلیارد تومان هزینه

بوستان بزرگ مینیاتوری الهیه اولین پارک مینیاتوری شرق کشور است که با هزینه ای بالغ بر ۲۸ میلیارد تومان در زمینی به وسعت ۸ هکتار ایجاد شده است پارک مینیاتوری الهیه در واقع ایرانی کوچک است که آثار باستانی از گوشه و کنار کشور در مقیاس کوچک در آن به نمایش در آمده است.

در ایمن بوستان ۵۸ تماد فرهنگی، مذهبی، تاریخی و نقاط دیدنی شهرهای مختلف ایران به به صورت مینیاتور طراحی و پیش بینی شده که تاکنون ۹ المان آن به بهره برداری رسیده است. المان های تخت جمشید، آر امگاه فردوسی، پل خواجه، فرودگاه شهید هاشمی نژاد مشهد، آر امگاه عطار نیشابوری، ساختمان راه آهن مشهد، روستای کندوان، باغ شاهزاده ماهان کرمان و سد کارون هم اکنون در معرض دید بازدید کنندگان قرار گرفته است قبل از این بوستان، پارک مینیاتوری تهران با هدف نمایش ماکت های مینیاتوری آثار میراث جهانی ایران که در فهرست یونسکو به ثبت رسیده، ساخته شده است وسعت پارک مینیاتوری تهران حدود ۳ هکتار است.

کاهش آلودگی های شیمیایی هوا بسیار موثر می باشد. از درختان، درختچه ها، گل ها وچمن هاست. بخشی از استخوان بندی شهری، به بیان دیگر فضای سبز در کنار اسکلت فیزیکی شهر. اراضی اماکن مسکونی، تجاری و صنعتی، محل های کسب و پیشه و خدماتی است که دارای پوشش گیاهی چند ساله اعم از درخت، درختچه، نهال و گیاهان پوششی است و به منظور استفاده های سودمندانه با زیبایی طبیعی و تلطیف هوا و جذب شهر ی احداث شده یا به طور طبیعی به وجود آمده باشد.

ضرورت فضای سبز

مهم ترین اثرات فضای سبز در شهرها، کارردهای زیست محیطی آنهاست که شهرها را به عنوان محیط زیست جامعه انسانی معنی دار کرده و با مقابله با اثرات سوء گسترش صنعت و کاربری نادرست تکنولوژی از یک سو و بالا بودن سطح زیبایی از سوی دیگر، باعث افزایش کیفیت زیستی شهرها می شوند. مهم ترین اثرات فضای سبز در شهرها عبارتند دما، افزایش رطوبت نسبی، تلطیف هوا و جذب گرد و غبار است. سایر اثرات فضای سبز در شهرها نقش نسبی دارند و کلی مجموعه اثرات فضای سبز حضور آنها را در شهرها جذاب نابذیر می کند به طوری که بدون وجود آنها ممکن نیست شهرها پایدار باقی بمانند.

مجموعه اثرات فضای سبزی را می توان به طور خلاصه به شرح زیر جمع بندی کرد:
آلودگی هوا: فضای سبز به ویژه در شکل پیره درختی در کاهش آلودگی های شیمیایی هوا بسیار موثر می باشد. از درختان، درختچه ها، گل ها وچمن هاست. بخشی از استخوان بندی شهری، به بیان دیگر فضای سبز در کنار اسکلت فیزیکی شهر. اراضی اماکن مسکونی، تجاری و صنعتی، محل های کسب و پیشه و خدماتی است که دارای پوشش گیاهی چند ساله اعم از درخت، درختچه، نهال و گیاهان پوششی است و به منظور استفاده های سودمندانه با زیبایی طبیعی و تلطیف هوا و جذب شهر ی احداث شده یا به طور طبیعی به وجود آمده باشد.

سختن اول

پارک مینیاتوری؛ در بجه ای به ایران عزیز

رضا خراسانی فرد آدم هوشمند، از همه چیز، فرصت می سازد برای افزایش دانسته هایش، فرصت می سازد برای توسعه سوادش، برای آمیختن حظ بصر با بصیرتش. آدم هوشمند همه زندگی اش، هدفمند و هوشمند است حتی تفریحش. به در و صحر ا که می رود، نگاهش مطالعه گر می شود و شاید این مطالعه گری به مطالعه گری هم بینجامد که در جای خود باز هم فرصت ساز خواهد بود. مثلا وقتی به پارک می رویم نگاه مان باید کنجکاو و جستجوگر و حساس باشد، نگاه که چنین شد، مسئولان هم به دنبال این خواهند رفت تا پریش نگاه مردم را با ایجاد سازه هایی بدهند که هر کدام یک کتاب حرف دارد. مثل پارک مینیاتوری الهیه خودمان که هم باغ است و بوستان و هم گذر تاریخ و هم کلاس درس. هم جغرافیاست و هم تاریخ و هم اجتماعی و این همه چون هم افزا می شود، ارزش آن هم صد چندان می شود. مردم با رفتن به مکانی چنین هم گل می بینند و سبزه و هم خط سبز تاریخ را می خوانند که در صفحه حقیقه چون پرگ ها که برای ایران ننوشته است. جاذبه های این پارک چنان است که وقتی پای گزارشگر ما به آن باز می شود، دستش هم به قلم و کاغذ و کلمه ساز می شود تا از هارمونی نبویسد که میان تاریخ و جغرافیا و باغ و بوستان برقرار است. شما هم وقت کردید، سری بزنید، مطمئن باشید نه تنها ضرر نمی کنید که بهره وافی و حظ کافی هم خواهید برد. وقتی که بشنوید دهها المان و نماد دیگر هم در پارک ساخته خواهد شد، خشنودی نان و مضایف می شود و روز ها را خواهید شمرد برای روزی که با خبر سبزش تکمیل پارک شما را به « سیاحت ایران» در یک پهنه سرسبز و محدود بخوانند. پهنه ای که از هر منطقه ایران نمدنم در هفت هزار ساله، یادگاری که از خسر دارد. یادگاری که خود یادآور فرهنگ و تاریخ آن منطقه است. من نمی دانم چه نماد هایی ساخته خواهد شد اما دوست دارم در آینده ای که دور و دیر نباشد، در این پارک، نماد های اصلی هر منطقه را ببینم. این برای من و هزاران تفری که چون من سر سفر ندارند یا پای رفتن، خود یک نعمت است که با کمترین فاصله خود را به پارک برسانند و در نصف روزی، جاذبه های مناطق را که هر کدام برای خود ماجراجرا و داستان ها دارد ببینند. کسی چه می داند، شاید همین دیدن ها، شوق افزا شود و سفری شکل بگیرد. سفری که می تواند به رونق گردشگری، این صنعت پاک و اشتغال زا بیاوراند. وقتی که یک برشور، یک صفحه در فضای مجازی می تواند در بجه ای به مناطق مختلف باشد، پارکی چنین عظیم و عزیز چرا نتواند ما را به تماشای نماد ها و بناها در اندازه واقعی تشویق کند؟ چنین هم می شود. من خود از زبان برخی افراد از قافل که می سیاحت این پارک آمدند، شنیدم که شوق سفر در جانشان چنان پر کشیده بود که تقویم های خود را برای یافتن زمانی مناسب برای سفر، ورق می زدند.... نکته ای که باید افزود و بر آن تاکید کرد این است که خود پارک را باید به مردم بخش خودمان، معرفی کنیم. دیدن این مکان می تواند بدر گردشگری را به نهایی جوان تبدیل کند. نهایی که مطمئن فردایی نه چندان دور به درختی تانور تبدیل خواهد شد که اقتصاد ایران عزیز هم با شش های آن نشین کند. این شبکه مجبور باشد سهم آیندگان را از نفت و گاز از دل زمین برون کشد. حیف است کشوری که ظرفیت هایی چنین گسترده داد، برای تمشیت امورش، فقط تکیه به چاه های نفت داشته باشد. حیف است با این همه استعداد، فقر اشتغال به سخن اول نامزد های ریاست جمهوری تبدیل شود. ما می توانیم با ساخت پارک هایی از این دست در همه شهر ها شوق سفر را افزایش دهیم. می توانیم به اقتصادی ملی، روحی تازه بدیم. این شدنی است پس این پارک را به مثابه دریچه ای به ایران باید دید و عزیز باید داشت که عزت ملی هم با گردشگری، روز افزون می شود.....